

Naantalin ympäristö- ja ilmasto-ohjelma 2024-2030 -luonnos

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 16.04.2024 § 26

Valmistelija

Ympäristösuunnittelija Olli-Jaakko Latva-Mäenpää 4.4.2024

Naantalin kaupungin ympäristö- ja ilmasto-ohjelma vuosille 2024-2030 on ympäristöohjelman (2020-2024) seuraava toimintakausi. Kaupungille on hyväksytty ympäristöohjelman lisäksi ilmastotiekartta 2030. Ympäristö- ja ilmasto-ohjelma 2024-2030 yhdistää ympäristöohjelman ja ilmastotiekartan yhdeksi ohjelmaksi.

Naantalin kaupunki on liittynyt Hinku-kuntien verkostoon vuodenvaihteessa 2021-2022. Verkoston jäsenten tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Naantalin kaupunki on sitoutunut Hinku-yhteistyöhön ja ilmastotavoitteisiin myös kaupunkistrategiassaan. Ilmastotavoitteiden lisäksi kaupunkistrategiassa on sitouduttu Saaristomeren suojeluun, luonnon huomioimiseen kaavoituksessa ja rakentamisessa sekä kestäväan elämäntapaan osana varhaiskasvatuksen ja koulujen pedagogiikkaa. Ympäristö- ja ilmasto-ohjelma edistää näitä teemoja tavoitteiden sekä toimenpideohjelman konkreettisten toimenpiteiden avulla.

Hinku-kunnilla tulee olla vuosittain päivitettävä suunnitelma siitä, miten ilmastopäästöjä pyritään vähentämään. Lisäksi kunnan alueella toteutuneet merkittävimmät hillintätoimet kootaan vuosittain ja julkaistaan kunnan verkkosivuilla ja niistä tiedotetaan kaupungin henkilöstölle ja kaupunginvaltuustolle. Hinku-kriteerien mukaisesti Naantalin ympäristö- ja ilmastotyössä on uuden ohjelman myötä käytössä kolme dokumenttia: ympäristö- ja ilmasto-ohjelma 2024-2030, vuosittain päivitettävä toimenpideohjelma sekä vuosittain julkaistava kooste edellisenä vuonna toteutuneista toimenpiteistä.

Ympäristö- ja ilmasto-ohjelma sisältää Naantalin ympäristö- ja ilmastotavoitteet, tavoitteiden lähtötilanteet sekä tietoa etenemisestä kohti tavoitteita. Vuosittain päivitettävä toimenpideohjelma sisältää konkreettiset seurattavat toimenpiteet, joilla pyritään ohjelmassa asetettuihin tavoitteisiin. Uudella erillisellä toimenpideohjelmalla ja valmistuneet toimenpiteet-dokumentilla pyritään parantamaan tavoitteiden ja toimenpiteiden seurattavuutta, toimenpiteiden vaikuttavuutta sekä tarjoamaan enemmän tietoa kuntalaisille ja muille alueen toimijoille Naantalin ympäristö- ja ilmastotyön etenemisestä. Toimenpideohjelmaa päivitetään vuosittain vuoteen 2030 asti.

Ympäristö- ja ilmasto-ohjelma 2024-2030, toimenpideohjelma sekä vuonna 2023 valmistuneet toimenpiteet-dokumentti löytyvät esityksen liitteistä. Dokumenteissa on pyritty visuaalisuuteen, helppolukuisuuteen ja saavutettavuuteen. Dokumentteja on yhdenmukaistettu jakamalla sisällöt värikoodattujen tavoitteiden alle.

Oheismateriaalit:

- Ympäristö- ja ilmastotoimien toimenpideohjelma, luonnos

- Ympäristö- ja ilmasto-ohjelman vuoden 2023 toteuma
- Ympäristö- ja ilmasto-ohjelma 2024-2030, luonnos

Esittelijä Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus Naantalin kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta päättää hyväksyä ympäristö- ja ilmasto-ohjelman luonnoksen ja toimenpideohjelman sekä pyytää lausunnon ympäristö- ja ilmasto-ohjelmasta ja toimenpideohjelmasta kaupungin lautakunnilta ja kaupunginhallituksen kehitys- ja henkilöstöjaostolta. Lausunto pyydetään 31.5.2024 mennessä. Kaupungin konserniyhtiöiden kommentteja on pyydetty sähköpostin välityksellä.

Lausuntojen perusteella laaditaan ehdotus, joka lähetetään kaupunginhallituksen ja edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kokouskäsittely Merkittiin, että ympäristösuunnittelija Olli-Jaakko Latva-Mäenpää oli asiantuntijana tämän asian käsittelyn aikana.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen edustaja Tero Tavio poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Päätös Ympäristöpäällikön päätösehdotus hyväksyttiin.

Saaristolautakunta 21.05.2024 § 21
319/11.00.01/2024

Valmistelija Kehittämispäällikkö Tiina Rinne-Kylänpää

Naantalin kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta pyytää lausuntoa ympäristö- ja ilmasto-ohjelmasta ja toimenpideohjelmasta kaupungin lautakunnilta ja kaupunginhallituksen kehitys- ja henkilöstöjaostolta. Lausunto pyydetään 31.5.2024 mennessä.

Oheismateriaalit:

- Ympäristö- ja ilmastotoimien toimenpideohjelma, luonnos
- Ympäristö- ja ilmasto-ohjelman vuoden 2023 toteuma
- Ympäristö- ja ilmasto-ohjelma 2024-2030, luonnos

Esittelijä Kehittämispäällikkö

Päätösehdotus Saaristolautakunta toteaa ympäristö- ja ilmasto-ohjelma luonnoksesta seuraavaa:
Ympäristö- ja ilmasto-ohjelman luonnos on selkeä ja käytännönläheinen. Eri ohjelmien, ympäristöohjelman ja ilmastotiekartan, yhdistäminen helpottaa ohjelman seurantaa ja toteutusta.

Ohjelman tavoitteet on erinomaisesti johdettu kaupungin strategiasta ja siinä on otettu huomioon myös elinvoimaohjelman tavoitteet. Tavoitteet ovat kunnianhimoiset, mutta niissä on kuitenkin huomioitu

kaupungin resurssit ja mahdollisuudet omin toimin vaikuttaa ympäristön tilaan.

Ympäristö- ja ilmasto-ohjelman toimenpiteiden toteutumista seurataan erillisessä toimenpideohjelmassa. Ohjelma sitouttaa kaupungin eri sektoreiden toimijat ympäristötyöhön Hinku-työryhmän kautta, joka vastaa eri toimenpiteiden seurannasta.

Toimenpideohjelma vaatii vielä kehittämistä. Siinä tulee keskittyä harvempiin ja vaikuttavimpiin toimenpiteisiin. Jos toimenpidettä ei ole tarkoitus toteuttaa eikä sitä ole tiedossa, ei sen pitäisi myöskään näkyä toimenpideohjelmassa.

Saariston kannalta keskeiset ympäristötavoitteet on tuotu hyvin esiin: mm. luonnon monimuotoisuus, saaristomeren, järvien ja metsien suojelu. Myös saaristokasvatus, jonka kehittäminen Naantalissa alkoi keväällä päättyneessä Åbo Akademin SALT-hankkeessa, on huomioitu tärkeänä osana ohjelmaa.

Lähikalan suosiminen kaupungin ateriapalveluissa on otettu huomioon toimenpideohjelmassa. Siihen tulisi lisätä vajaasti hyödynnetyn kalan käyttö kaupungin ateriapalveluissa, koska se vähentää vesistöjen rehevöitymistä. Myös ammattikalastuksen toimintaedellytysten tukeminen vajaasti hyödynnetyn kalan pyynnissä on tärkeää, esim. vuokraamalla kaupungin vesialueita ammattikalastukseen.

Päätös

Kehittämispäällikön päätösehdotus hyväksyttiin.